

РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ФРОНТУ РУЙНУВАННЯ ПРИ ПОВЗУЧОСТІ В ПЛАСТИНАХ З НАДРІЗАМИ

Аніщенко Г.О.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

В даній роботі надані результати чисельного аналізу накопичення пошкоджень внаслідок повзучості та розповсюдження фронту руйнування на прикладі пластин з надрізами.

Для аналізу процесу накопичення мікропошкоджень й росту мікротріщин при повзучості застосовується параметр пошкоджуваності ω , який є скалярною функцією координат точок тіла й часу. На стадії прихованого руйнування $0 \leq t < t_c$ у кожній точці тіла $\omega < \omega_c$ ($\omega_c > 0$). Наближене описання процесу макроруйнування при $t > t_c$ виконується шляхом введення фронту руйнування, який рухається. Приймається, що в момент завершення прихованого руйнування в окремій області тіла, де $\omega = \omega_c$, виникає фронт руйнування, нестійкі мікропошкодження зливаються в макропошкодження – дрібні тріщини, які ймовірно мають розсіяний характер. У подальшому руйнування йде переважно внаслідок росту магістральних тріщин. Таке тріщиноутворення продовжує процес руйнування й завершується повним руйнуванням пластини. Час повного руйнування t_{cr} можна визначити вивчаючи розвиток тріщиноутворення в тілі після закінчення прихованого руйнування. При цьому $t_{cr} \cong t_c + t_f$, де t_f – час розповсюдження фронту руйнування.

В роботі наведені розрахункові значення часу прихованого руйнування t_c , часу розповсюдження фронту руйнування t_f та часу повного руйнування t_{cr} при розтягуванні пластин з різними типами надрізів й співвідношеннями конструктивних параметрів у порівнянні з експериментальними даними.

Встановлено, що тривалість руйнування пластин в умовах неоднорідного напруженого стану внаслідок концентрації напружень біля надрізів може бути досить значною. При цьому для деяких співвідношень параметрів кругових надрізів t_c менше ніж t_f у чотири рази, а для гострих надрізів – у вісім разів.